

SVATBA MED NEBOM IN ZEMLJO – Poleg svatbenega para – Bojana Umka v vlogi Jurija in Jagode Vajt v vlogi Lenke (na fotografiji) – bodo v vlogah »svatov« nastopili Rok Vihar, Tina Gorenjak, Eva Škofič Maurer, Anica Kumer, Bruno Baranovič, Drago Kastelic in Zvone Agrež. (Foto: Damjan Švarc)

PRED PREMIERO ŠELIGOVE SVATBE V SLG

Učlovečenje »božjih otrok«

Kot svojo četrto premiero v letošnji sezoni bodo jutri v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju uprizorili Svatbo Rudija Šeliga, ki je svoj odrski krst doživela v sezoni 1980/81 v Prešernovem gledališču v Kranju, zatem pa še pet različnih odrskih interpretacij v Mariboru, Varaždinu, Gradcu, Bitolju in Celovcu. Tokrat jo na oder postavlja režiser in umetniški vodja v SLG Matija Logar, in sicer ob sodelovanju dramaturga Tarasa Kermaunerja, scenografa Jožeta Logarja, kostumografke Darje Vidic in lektorja Arka.

Na torkovi predstavitvi je režiser **Matija Logar** povedal, da je Šeligovo »moraliteto« (kakor jo po miselni in oblikovni zasnovi poimenuje v svoji študiji *Med historijo in pasijonom* Andrej Inkret) predlagal v repertoarni razmislek že prejšnjemu umetniškemu vodji, zato se mu je ob prevzemu umetniškega vodenja v SLG ponudila kot ena prvih lučk v nastajajočem repertoarju. Z nastankom tega Šeligovega besedila je tudi osebno povezan, saj ga je v obdobju vodenja tedaj še nepoklicnega kranjskega gledališča naročil pri avtorju, v sezoni 83/84 pa ga je že tudi zreziral v Varaždinu. Po njegovem prepričanju je Svatba eno tistih besedil iz sodobne slovenske dramatike, ki si zasluži ponovno odrsko interpretacijo, študij pa je pokazal, da je besedilo le še pridobilo svojo aktualnost in sporočilnost.

Pisatelj in dramatik **Rudi Šeligo** je dodal, da svojo *Svatbo* ta

čas »bere« kot ukvarjanje z vprašanjem rescendence – uresničevanja svetega v svetu, ki ni svet in ga ne zanima prav nič, kar je nad njim. V njej se sprašuje, kaj se je zgodilo s svetim, ko je ostalo nebo prazno in ko ni več prave transcendence, a je kljub vsemu ostala v posamezniku potreba po nečem. In kaj se zgodi, ko poskuša posameznik tak nadomestek za transcendenco udejaniti v družbi.

Lenka in Jurij poskušata v *Svatbi*, po avtorju, kot »božja otroka« postati enaka okolju, se poročiti in si zagotoviti civilni blagoslov nad svojo »pregrešno« ljubeznijo. Po besedah novega dramaturga v SLG, **Krištofa Dovjaka**, pa delujeta nosilna dramska junaka kot »cvetova v jeseni« in doživita v drami Kristusovo žrtev ob učlovečenju.

V odgovoru na naše vprašanje je avtor še povedal, da so

dijo njegove drame *Čarovnica iz Zgornje Davče*, *Lepa Vida*, *Svatba in Ana* v obdobje magijskega gledališča, v katerem se je ukvarjal s pojmom svetega v svetu brez boga. Zunanjo spodbudo za nosilna junaka *Svatbe* je našel v dveh posebnostih, ki sta se s Hotemeža pogosto vozila v Kranj in ju je lahko pogosto srečaval Pri starem Majerju. Seveda pa je njunima figurama v drami dodal nove pomene in presegel realizem ali celo verizem lokalnega kolorita v smeri simbolnega in univerzalnega. Ob uprizoritvi *Svatbe* na Štajerski jeseni v Gradcu je Šeligo režiserju Robertu Guicciardiniju razložil svatbo med Lenko in Jurijem kot poroko med nebom in zemljo. Svatbo je treba razumeti kot past, ki jo okolje nastavi »božjima otrokoma«, in spodbudo za vprašanja, ki presegajo konkretnost.

Od igralcev, ki pripravljajo *Svatbo*, sta se predstavitve udeležila **Bojan Umek** in **Eva Škofič Maurer**; poudarila sta, da besedilo ponuja zahtevne igralske naloge vsem in da je bilo v zdušje vse od 8. decembra, kolikor časa trajajo vaje, mirno in nadvse ustvarjalno.

SLAVKO PEZDIR